Bilanço Öncesi Pay Alımı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu	15.01.2025	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2024/1988	2025/40	SPKn 104, Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği (VI-104.1) m.4/3, İYUK 49

ÖZET

Hâkim ortak şirket, bağlı şirketin finansal tabloları açıklanmadan önce pay aldığı için SPK'dan idari para cezası almıştır. Danıştay, Tebliğ 4/3'ü hukuka uygun bulmuş, "kişi" ifadesinin tüzel kişileri de kapsadığını kabul eden Daire kararını onamıştır.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/finansal-tablo-oncesi-pay-alimi-tuzel-kisi-piyasa-bozucu-danistay-iddk-2025-40/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

DANIŞTAY İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU 2024/1988 E. , 2025/40 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2024/1988

Karar No : 2025/40

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ... Anonim Şirketi

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Kurulu

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU: Danıştay Onüçüncü Dairesinin 30/05/2024 tarih ve E:2019/1641, K:2024/2471 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı tarafından,... Beton Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nce (...) 2018 yılı finansal tabloları kamuya duyurulmadan önce 16/01/2019 ve18/01/2019 tarihlerinde anılan şirket payının satın alınması suretiyle Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin 4. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan eylemin gerçekleşitirildiğinden bahisle 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 104. maddesi uyarınca 38.308,00-TL idarî para cezası verilmesine ilişkin ...tarih ve ... sayılı Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) kararının ve VI-104.1 sayılı Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin 4. maddesinin üçüncü fıkrasının iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Onüçüncü Dairesinin 30/05/2024 tarih ve E:2019/1641, K:2024/2471 sayılı kararıyla;VI-104.1 sayılı Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin 4. maddesinin üçüncü fıkrasının incelenmesinden;

Sözlük anlamı ile "düzenli hâle koymak, düzen vermek, tanzim ve tertip etmek" olarak tanımlanan "düzenleme"nin, kamu hukukunda kural koyma ile eş anlamlı olduğu; "kural"ın ise; sürekli, soyut, nesnel, genel (kişilik dışı) durumları belirleyen ve gösteren bir içeriğe sahip olduğu; yasama organının yasama tasarrufları dışında, idare, Anayasa ve kanunlardan aldığı yetki ile, kural koyma (düzenleme yapma) yetkisine sahip olduğu, "Kural işlemler"in (ya da diğer adıyla "genel düzenleyici işlemler"), üst hukuk kurallarına uygun olarak hukuk düzenine yeni kural getiren ya da mevcut bir kuralı değiştiren veya kaldıran tek yanlı idarî işlemler olduğu; düzenleme yetkisini kullanarak yönetmelik, tebliğ, genelge gibi genel düzenleyici işlemleri yapan idarenin bir işleminin düzenleyici nitelik taşıdığının kabul edilebilmesi için, söz konusu işlemin sürekli, soyut, nesnel, genel durumları belirleyen ve gösteren hükümler içermesi, başka bir anlatımla, belirtilen nitelikte kurallar konulmuş olmasının zorunlu olduğu, bu genel düzenlemelerin üst hukuk kurallarına aykırı hükümler içermemesi gerektiği,

Düzenleyici ve denetleyici kurumların, ilgili bulundukları piyasada düzenleme ve denetleme görevi üstlenmekte olduğu, bu kurumların temel işlevinin, toplumsal ve ekonomik hayatın temel hak ve özgürlükler ile yakından ilişkili alanlarındaki kamusal ve özel kesim etkinliklerini, birtakım kurallar koyarak düzenlemek, konulan kurallara uyulup uyulmadığını izlemek ve denetlemek olduğu; sermaye piyasası ile ilgili olarak kanuna aykırı olmayan düzenlemeler yapma yetkisine sahip olan davalı Kurulun, ilgili bulunduğu piyasada, 6362 sayılı Kanun'la kendisine tanınan yetkiyi dava konusu Tebliği çıkarmak suretiyle kullandığı,

İdarenin düzenleme yapma yetkisine sahip olduğu alanları düzenleyici işlemler ile objektif bir şekilde düzenlemesi gerektiği; idarenin, işlem tesis ederken kendisine Anayasa ve kanunlarla çizilen çerçeve içinde takdir yetkisini kullanması ve bu yetkisini kullanırken kamu hizmetinin gereklerini ve kamu yararını göz önünde bulundurması gerektiği; bu itibarla, kamu hizmetinin etkin ve düzenli bir şekilde yürütülmesi açısından, davalı idare tarafından düzenleme yapılırken 6362 sayılı Kanun'un 1. maddesinde öngörülen sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, âdil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için sermaye piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesine yönelik kurallara yer verilmesi gerektiği,

6362 sayılı Kanun'un "Amaç" başlıklı 1. maddesinin gerekçesinde, "Kanunun amacına ilişkin bu madde hükmünde, uluslararası piyasalardaki gelişmeler dikkate alınarak ve ülkemiz sermaye piyasasının yıllar içinde gösterdiği değişim paralelinde öne çıkan piyasa işleyiş esasları daha anlaşılır ve kapsamlı bir şekilde sayılmıştır. Diğer yandan piyasanın işleyişinin yanı sıra gelişmesinin sağlanması hususu da Kanunun amaçları arasına dâhil edilerek, ülkemiz sermaye piyasasının uluslararası anlamda rekabet gücünün artırılması amaçlanmış ve uluslararası finans merkezi olma hedefi desteklenmiştir. Yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla piyasanın düzenlenmesi ve denetlenmesi hususu ise temel vizyon olarak korunmuştur." açıklamalarına yer verildiği,

6362 sayılı, Kanun'un amacının, sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için sermaye piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesi olduğu, Kurul'un düzenleme alanı özellik arz ettiğinden görev alanına giren konularda Kurul'a, kanunların gösterdiği sınırlar içerisinde ve kamu yararı çerçevesinde kullanılabilecek, hukukun genel ilkelerine ve yazılı üst hukuk kurallarına uygun olarak yürürlüğe konulacak ikincil düzenlemeler ihdas edebilme yetkisini de barındıran takdir yetkisi tanındığı; anılan Kanun'un 104. maddesinde mâkûl bir ekonomik veya finansal gerekçeyle açıklanamayan, borsa ve teşkilatlanmış diğer piyasaların güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikteki eylem ve işlemlerin, bir suç oluşturmadığı takdirde, piyasa bozucu nitelikte eylem sayıldığı, Kurulca belirlenen piyasa bozucu eylemleri gerçekleştiren kişilere Kurul tarafından idarî para cezası verilebileceği belirtilerek Kurul'a piyasa bozucu eylemlere ilişkin usul ve esasları belirleme hususunda yetki verildiği,

Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nde, piyasa bozucu eylemin, mâkûl bir ekonomik veya finansal gerekçeyle açıklanamayan, borsa ve teşkilatlanmış diğer piyasaların güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikte olan ve bir suç oluşturmayan eylem olarak tanımlandığı; dava konusu düzenlemeyle halka açık şirketin finansal tablolarından ve bağımsız denetim raporlarından diğer yatırımcılara göre daha önce haberdar olma imkânı bulunan kişilerin hesap döneminin bitimini izleyen günden tablo ve raporların kamuya duyurulmasına kadar olan süreçte pay piyasasında işlem yapmasının piyasa bozucu eylem olarak belirlendiği, böylelikle, finansal tablolardan ve bağımsız denetim raporlarından diğer yatırımcılardan daha önce haberdar olan kişiler ile diğer yatırımcılar arasındaki bilgi asimetrisinin engellenmesi suretiyle borsa ve teşkilatlanmış diğer piyasaların güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasının sağlanması ve yatırımcıların menfaatlerinin korunmasının amaçlandığı,

Sermaye piyasasının hareketli yapısı ve yeni gelişmelere açık olması, kanun hükümlerinin ise esas itibarıyla durağan ve genel mahiyet taşıması durumu ve 6362 sayılı Kanun'la davalı idareye verilen görev, yetki ve sorumluluklar ile Kurul'ca belirlenen piyasa bozucu eylemleri gerçekleştiren kişilere Kurul tarafından yirmi bin Türk Lirasından beş yüz bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verileceğine ilişkin Kanun hükmü göz önünde bulundurulduğunda; yazılı üst hukuk kurallarına ve hukukun genel ilkelerine aykırı olmamak kaydıyla, mâkûl bir ekonomik veya finansal bir gerekçeyle açıklanamayan ve bir suç oluşturmayan, ancak borsa ve teşkilatlanmış diğer piyasaların güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikteki eylem ve işlemlerin belirlenmesi konusunda

idareye verilen görev ve yetki çerçevesinde ve Kanun'un amacına uygun olarak belirlenen fiilin, piyasa bozucu eylem olarak öngörülmesine ilişkin dava konusu düzenlenmede hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varıldığı,

Davacı hakkında, ... pay piyasasındaki 16/01/2019 ve 18/01/2019 tarihli işlemlerin VI-104.1 sayılı Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin 4. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan eylemleri oluşturması sebebiyle 38.308,00-TL idarî para cezası verilmesine ilişkin ... tarih ve .../... sayılı Kurul kararının incelenmesine gelince;

Dosyanın incelenmesinden, ... 2018 yılına ilişkin hesap döneminin 31/12/2018 tarihinde sona erdiği, finansal tablo ve bağımsız denetim raporlarının mevzuat uyarınca 01/03/2019 tarihine kadar duyurulması gerektiği, bu tarihler arasında içsel bilgi sahibi olan kişilerin ... pay piyasasında işlem yapmaması gerektiği; davacı şirketin ... hâkim ortağı olduğu, davacı şirket ile ... yönetim kurulu üyelerinin büyük bir kısmının aynı kişiler olduğu, bu kapsamda davacı şirketin yönetim kurulu üyelerinin içsel bilgiye sahip kişiler olduğu, buna rağmen davacı şirket tarafından 16/01/2019 ve 18/01/2019 tarihinde ... payı satın aldığının tespit edildiğinin anlaşıldığı,

Bu itibarla, kanun koyucu tarafından davalı idareye verilen takdir yetkisi çerçevesinde, halka açık şirketin finansal tablolarından ve bağımsız denetim raporlarından diğer yatırımcılara göre daha önce haberdar olma imkânı bulunan kişilerin hesap döneminin bitimini izleyen günden tablo ve raporların kamuya duyurulmasına kadar olan süreçte pay satın almasının piyasa bozucu eylem olarak belirlendiği ve davacı tarafından anılan fiilin gerçekleştirildiği anlaşıldığından, davacı şirkete 2019 yılı için belirlenmiş asgarî ceza tutarı olan 30.308,00-TL idarî para cezası verilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varıldığı,

Öte yandan, davacı tarafından Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin 4. maddesinin üçüncü fıkrasında "kişiler" ifadesine yer verildiği, idarenin diğer düzenlemelerinde gerçek ve tüzel kişilerin ayrıca belirtildiği, bu nedenle anılan ifadeden yükümlülüğün gerçek kişilere yönelik olarak getirildiğinin anlaşılması gerektiği iddia edilmişse de "kişi" ifadesinin hukukta hem gerçek hem de tüzel kişileri ifade ettiği, nitekim Kurul'un... tarih ve ... sayılı ilke kararında da bu duruma dikkat çekildiği, aksi yorumun düzenlemenin amacına da aykırı olacağı anlaşıldığından davacının bu iddiasının yerinde görülmediği gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, dava konusu Tebliğ'in dayanak Kanun'a aykırı düzenlendiği, makul ekonomik ve finansal gerekçe ile açıklanamayan işlem ve eylemlerin piyasa bozucu eylem olarak kabul edilebileceği, Tebliğ'in dava konusu maddesinin tüzel kişileri kapsamayacağı, uygulama işlemine konu eylemin makul ekonomik gerekçeyle açıklandığı, temyize konu kararın bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.
TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c)Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2.Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin Danıştay Onüçüncü Dairesinin temyize konu 30/05/2024 tarih ve E:2019/1641, K:2024/2471 sayılı kararının ONANMASINA,

3.Kesin olarak, 15/01/2025 tarihinde oybirliği ile karar verildi.